

Sygn. akt I ACz 98/15

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **L. H.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 15 grudnia 2014 r., sygn. akt I C 1612/14

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy zwolnił powódkę L. H. od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 1.000 zł, zaś w pozostałym zakresie jej wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych oddalił. W ocenie Sądu powódka, posiadając stały dochód z emerytury, prowadząc gospodarstwo domowe z innymi domownikami, którzy mają własne dochody lub możliwość ich osiągnięcia, w dłuższym okresie czasu miała możliwość poczynienia oszczędności na pokrycie części kosztów procesu, z którego wytoczeniem mogła liczyć się od dawna.

Od powyższego postanowienia powódka wniosła zażalenie, w którym wskazując na naruszenie art. 233 k.p.c. i art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1025) – dalej u.k.s.c. - domagała się jego zmiany poprzez zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości, argumentując, że nie posiada oszczędności, jak też nie ma możliwości ich poczynienia w sytuacji, kiedy cały jej dochód jest przeznaczany na bieżące potrzeby gospodarstwa domowego. Odwołując się przepisów Konstytucji RP statuujących „prawo do sądu” i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w tym przedmiocie twierdziła, że odmawiając uwzględnienia jej wniosku Sąd ogranicza jej prawa obywatelskie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Podniesione w zażaleniu okoliczności dotyczące sytuacji rodzinnej i finansowej powódki zostały uwzględnione przez Sąd Okręgowy, który udzielił jej zwolnienia od opłaty sądowej od pozwu w znacznej części.

Mimo podnoszonych trudności sytuacja powódki jest stabilna, ma zabezpieczone warunki mieszkaniowe (własny dom), stały dochód z emerytury, a dodatkowo w utrzymaniu gospodarstwa domowego może oczekiwać pomocy ze strony innych dorosłych domowników.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, który Sąd Apelacyjny podziela, zgodnie z którym obciążenie strony kosztami sądowymi których wysokość nie przewyższa jej jednomiesięcznych dochodów nie oznacza, iż nie jest ona w stanie ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (postanowienie SN z dnia 14.10.1983r., I CZ 151/83, OSNC 1984/5/82).

Jak wynika z oświadczenia powódki jej miesięczny dochód z emerytury wynosi 1139,19 zł, zaś kwota jaką jest zobowiązana uiścić na tym etapie sprawy wynosi 1.000 zł.

Nie można w powyższej sytuacji uznać, że uiszczenie przez powódkę części opłaty od pozwu, która na tym etapie procesu stanowi jedyny obciążający ją koszt sądowy, spowoduje popadnięcie jej rodziny w niedostatek zagrażający koniecznemu, minimalnemu utrzymaniu, tym bardziej, że z możliwością dochodzenia swoich praw przed sądem powódka mogła liczyć się od lipca 2002 roku, kiedy to miało miejsce zdarzenie będące powodem wszczęcia postępowania. Powódka miała więc dużo czasu, aby przygotować się do procesu finansowo.

Z przepisów gwarantujących skuteczne prawo dostępu do sądu nie można wywnioskować bezwarunkowego prawa do uzyskania przez stronę zwolnienia od kosztów postępowania w sporze cywilnym (tak Europejski Trybunał Praw Człowieka w orzeczeniu z dnia 19.06.2001 r., sygn. 28249/95, publ. LEX nr 47549). Odwoływanie się przez skarżącą do norm konstytucyjnych statuujących „prawo do sądu” nie może zastąpić wykazania swoich racji w drodze właściwych procedur owo prawo realizujących i uszczegółwiających, tj. w tym wypadku poprzez udowodnienie istnienia przesłanki z art. 102 ust. 1 u.k.s.c.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu, na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.